

Ἡ Ἱστορική καὶ Λαογραφική Ἑταιρεία τῶν Θεσσαλῶν, διοργανώσασα τὰς Ἐθνικὰς Θεσσαλικὰς Ἑορτὰς τῷ 1935 ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως πεντηκονταετίας ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλίας, ἐν τῷ προγράμματι τοῦ ἑορτασμοῦ εἶχε συμπεριλάβει καὶ τὴν ἔκδοσιν ἀναμνηστικοῦ Λευκώματος, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ κυκλοφορήσῃ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας. Ἡ δὲ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία διοργάνωσε τὰς ἑορτὰς, ἀνέθεσε τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ εἰς τὴν Συντακτικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Δελτίου τῆς Ἑταιρείας, ἥτοι τῶν «Θεσσαλικῶν Χρονικῶν».

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀναδεχθεῖσα τὴν ἐντολὴν ταύτην, ἀπεφάσισε κατ' ἀρχὰς νὰ ἐκδώσῃ μικρὸν τεῦχος πολυτελές ὡς ἀναμνηστικὸν τῶν ἑορτῶν. Ἀνέθεσε δὲ αὕτη εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Ἑταιρείας κ. Σωκράτην Κ. Βαμβάκον ὅπως μεριμνήσῃ διὰ τὴν περισυλλογὴν τῆς ὕλης καὶ τῶν φωτογραφιῶν. Ἡ γενομένη ὁμως περισυλλογὴ φωτογραφιῶν καὶ ὕλης, παρ' ὅλας τὰς παρουσιασθεῖσας δυσχερείας, ἀπέφερε μεγαλύτερας τῶν ἀναμενομένων προσδοκιῶν, δι' ὃ ἡ κατ' ἀρχὰς ἀποφασισθεῖσα ἔκδοσις τοῦ τεύχους τοῦ Παναγιουρικοῦ Λευκώματος ἔδει ἤδη νὰ γίνῃ εἰς σχῆμα καὶ ὄγκον πολὺ μεγαλύτερον τοῦ προαποφασισθέντος.

Οὕτω διεγράφη ἡ ἔκδοσις τοῦ παρόντος, ἐν τῷ ὁποίῳ, ἐκτὸς τῶν γενικῶν ἱστορικῶν σημειωμάτων, ὡς πρὸς τὰ ἄλλα ἐκρίθη σκόπιμον ἢ ὕλη νὰ ταξινομηθῇ κατ' Ἐπαρχίας καὶ νὰ ἐκτεθῇ χωριστὰ ἢ κίνησις καὶ ἡ πρόοδος ἐκάστης ἐξ αὐτῶν κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ 1881 μέχρι τοῦ 1935 χρονικὸν διάστημα, καὶ δειχθῇ κατὰ πόσον καὶ οἱ Θεσσαλοὶ, ἀποκτήσαντες κατόπιν τόσων ἀγῶνων καὶ θυσιῶν τὴν ἐλευθερίαν των, ἔδρασαν κατὰ τὰ πενήκοντα ἔτη ἐπωφελῶς καὶ προοδευτικῶς ἐντὸς τῆς ἐλευθέρας Πατρίδος.

Κατεβλήθη δὲ προσπάθεια ὅπως ἐξετασθῇ ἡ ἐξέλιξις καὶ ἡ πρόοδος τῆς Θεσσαλίας, κατὰ τὰ πενήκοντα ἔτη τῆς ἐλευθερίας της, ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, ἥτοι ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς, ἐκπαιδευτικῆς, πολιτικῆς, κοινωνικῆς, δημοσιού-παλληλικῆς, γεωργικῆς, ἐμπορικῆς καὶ πάσης ἄλλης ἀπόψεως, καὶ συμπεριλήφθη ὅ,τι ἦτο ἀνθρωπίνως δυνατόν εἰς φωτογραφίας ἱερῶν καὶ ἱστορικῶν κειμηλίων, τοπίων, ἐνδυμασιῶν ἢ προσωπογραφιῶν τῶν διαφόρων ἠρώων, ἀγωνιστῶν καὶ τῶν ποικιλοτρόπως δημοσίως ἐργασθέντων Θεσσαλῶν.

Παρ' ὅλας ὁμως τὰς προσπάθειας ἃς κατέβαλεν ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ, καὶ διὰ δημοσιευμάτων εἰς τε τὸν Θεσσαλικὸν καὶ τὸν Ἀθηναϊκὸν Τύπον, δὲν κατωρθώθη πάλιν ἡ πλήρης περισυλλογὴ πασῶν τῶν φωτογραφιῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἔπρεπε νὰ κοσμοῦν τὸν παρόντα τόμον, τῶν προσώπων τὰ ὁποῖα προσέφεραν καὶ προσφέρουν πλείστας ὑπηρεσίας εἰς τε τὴν ἰδιαιτέραν των πατρίδα Θεσσαλίαν καὶ παρὰ τῷ Κράτει, κατέχοντα διακεκριμένας θέσεις ἔν τε τῇ πολιτικῇ, τῇ στρατιωτικῇ καὶ πάσῃ ἄλλῃ ὑπηρεσίᾳ. Καὶ τοῦτο διότι ἄλλοι ἀπὸ μετριοφροσύνην καὶ ἄλλοι ἀπὸ διαφόρους ἄλλους λόγους, δὲν ἠθέλησαν νὰ ἀποστείλουν τὰς φωτογραφίας των. Ὡς πρὸς τοῦτο εἰς τὴν Συντακτικὴν Ἐπιτροπὴν οὐδεμία εὐθύνη δύναιται νὰ καταλογισθῇ, καὶ οἰαδήποτε ἦ πρὸς τοῦτο παράλειψις προέρχεται ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως αὐτῆς.

Πρὸς τούτοις ἐκρίθη σκόπιμον ὅπως εἰς τὸ παρὸν Λεύκωμα συμπεριληφθοῦν καὶ αἱ φωτογραφίαι ἀνδρῶν μὴ Θεσσαλῶν, οἱ ὁποῖοι ὁμως εἴτε διὰ τῶν γραμμῶν, εἴτε διὰ τῶν ὄπλων, εἴτε διὰ τῆς ἀγαθοεργου αὐτῶν ἐπεμβάσεως ὠφέλησαν τὴν Θεσσαλίαν κατὰ τὰ πενήκοντα ἔτη τῆς ἐλευθερίας της ἢ πρότερον, ἢ εἰργάσθησαν καὶ διὰ τὸ ἔργον τῆς Ἑταιρείας.

Καὶ κατέβαλε μὲν ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν ὅπως παρουσιάσῃ τὴν ἔκτακτον ταύτην ἔκδοσιν τῶν «Θεσσαλικῶν Χρονικῶν» ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀρτιωτέραν, τόσον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς συγκεντρώσεως τῆς ὕλης καὶ τῆς ταξινομήσεως αὐτῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς καλλιτεχνικῆς ἐμφανισεῶς της. Δυστυχῶς ὁμως δὲν ὑπῆρξε δυνατόν ἢ ταξινόμησις τῶν φωτογραφιῶν νὰ γίνῃ μὲ πᾶσαν τὴν ἐπιβαλλομένην τάξιν, καθότι αἱ φωτογραφίαι, παρ' ὅλας τὰς καταβληθεῖσας προσπάθειας, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ συγκεντρωθοῦν συγχρόνως μὲ τὴν ἄλλην ὕλην καὶ νὰ ταξινομηθοῦν εἰς τὰς οἰκείας θέσεις. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον παρέστη ἀνάγκη, ὅπως συμπεριληφθοῦν ἐν τέλει καὶ οἱ καθυστερήσαντες τὴν ἀποστολὴν τούτων.

Παραδίδοντες οὕτω τὸν παρόντα τόμον τῶν «Θεσσαλικῶν Χρονικῶν» εἰς τὸ Θεσσαλικὸν καὶ τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν κοινόν, ἐπαφιέμεθα εἰς τὴν εὐμενῆ αὐτοῦ κρίσιν, βέβαιοι ὄντες ὅτι ἡ προσπάθειά μας αὕτη θέλει πάντως ἀποβῆ πρὸς ὄφελος ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θὰ θελήσουν εἰς τὸ μέλλον ν' ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν πλήρη μελέτην τῆς Θεσσαλίας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ Κ. ΒΑΜΒΑΚΟΣ